

I-II. Próbaszüret 2022. augusztus 22-29.
Tokaji Kutatóintézet

A Kutatóintézet által végzett első két próbaszüret idén is összevonásra került ebben a hírlevélben. A korábbi évekhez hasonlóan, 2022-ben is közlünk termelői mustmintákból származó adatokat (anonim módon). Az idei év vegetációs időszakának éghajlati viszonyai, főként a vízhiány alapvetően befolyásolta a szőlő fejlődését és végső soron az érést. Az aszályos időjárás mellett a június-augusztus időszaka több hőhullámmal is terhelt volt. A nedvesség elmaradásának ellenére a lisztharmat fertőzés mégis jelen volt a szőlőültetvényekben, ugyanakkor jelentős kárt nem okozott ez idáig. Így viszonylag könnyebben lehetett védekezni idén a fertőzések ellen. Augusztus végére jelentősen előrehaladott minden fajta érése, amelyek közül a Sárgamuskotály és pezsgőalapanyagok esetében már a szüret is elkezdődött.

A Kutatóintézet próbaszüreteiben a három legnagyobb területen termesztett alapfajta mintái kerültek idén is feldolgozásra. A begyűjtött fürtökből préselt mustok labor eredményeit az 1. táblázatban összefoglalva tanulmányozhatják az érdeklődők.

1. táblázat A Kutatóintézet must mintáinak cukor, sav és pH értékei

	augusztus 22.			augusztus 29.		
Település/dűlő/fajta	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH
Tarcal, Szarvas, Furmint (T85)	164,2	9,66	2,9	198,2	8,38	3
Mezőzombor, Szemere, Furmint	173,7	8,73	3,05	szüretelve	szüretelve	szüretelve
Tállya, Nyergesek, Furmint	160,5	9,38	2,84	190,5	8,9	3,05
Bodrogolaszi, Pajzos, Furmint	155,5	9	3	228,9	9	3,1
Bodrogolaszi, Pajzos, Hárslevelű	161,7	7,4	3,07	218,6	6,61	3,17
Mezőzombor, Galambos, Hárslevelű	212,2	6,79	3,08	241,9	6,5	3,13
Tállya, Nyergesek, Hárslevelű	161,7	8,5	3,21	227,6	7,9	3,23
Bodrogolaszi, Pajzos, Sárgamuskotály	165,5	7,2	3,08	205,8	6,2	3,12
Tarcal, Szarvas, Sárgamuskotály	235,4	5,74	3,26	262,7	5,7	3,33
Tállya, Pipiske, Sárgamuskotály	175,4	8,79	3,13	190,5	7,25	3,2

(Megjegyzés 180 gramm/liter cukortartalom megfelel 17 MM^o –nak)

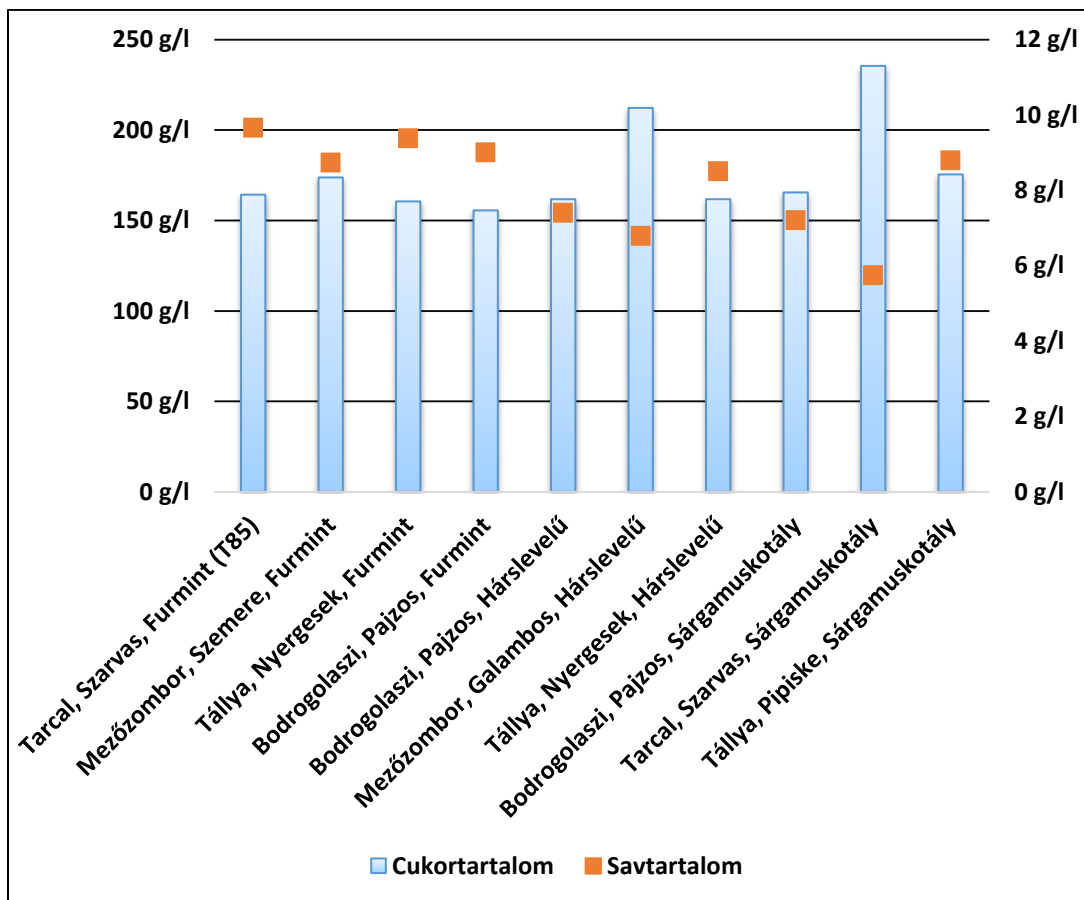
A minták és így az adatsorok kiegészítésre kerültek néhány anonim termelői laboreredménnyel is (2. táblázat). Ezek más módszerrel kerültek begyűjtésre, de a minden bizonnyal segítik a szőlészek tájékozódását az érés jelenlegi alakulásában.

2. táblázat Az önkéntes must minták cukor, sav és pH értékei

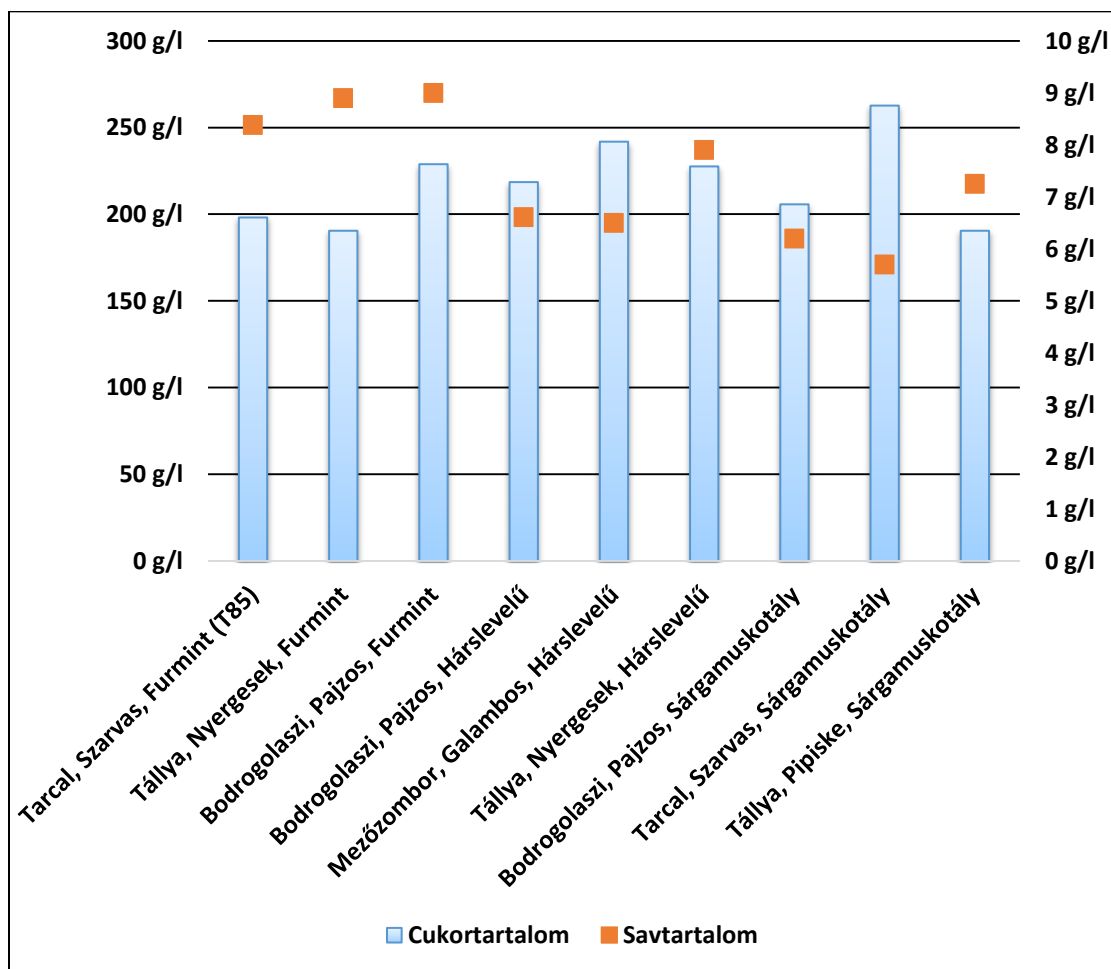
Szőlőfajta	Próbaszüret helye	Mintavétel ideje	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH
Furmint	Tarcal	2022.08.29	190	8,8	3,15
Furmint	Bodrogkeresztúr	2022.08.29	167	8,85	3,06
Hárslevelű	Bodrogkisfalud	2022.08.29	221,5	6,98	3,12
Sárgamuskotály	Tarcal	2022.08.29	205	5,5	3,58
Zéta	Tokaj	2022.08.26	216	8,4	3,15
Kabar7	Tarcal	2022.08.26	224	6,5	3,3
Kövérshőlő	Tokaj	2022.08.26	218	8,2	3,22

A Kutatóintézet próbaszüretének készített első két mérés cukor- és savtartalmait egy-egy külön diagrammon lehet megtekinteni (1-2. ábra).

1. ábra A cukor- és savtartalom alakulása 2022. augusztus 22-én

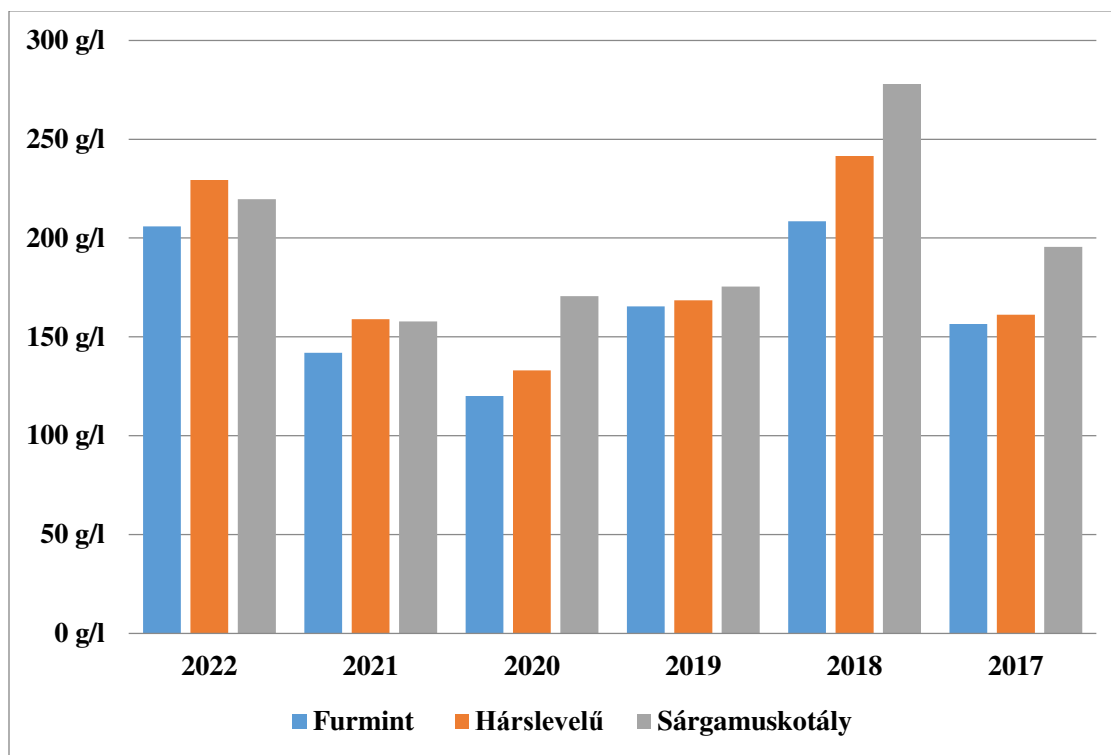

2. ábra A cukor- és savtartalom alakulása 2022. augusztus 29-én

A második próbaszüret (augusztus 29) cukor- és savtartalom átlagértékeit érdemes összehasonlítani az elmúlt évek azonos időszakában mért eredményekkel (3. ábra, 4. ábra).

3. ábra A cukortartalom (g/l) átlagos alakulása 2017-2022 között

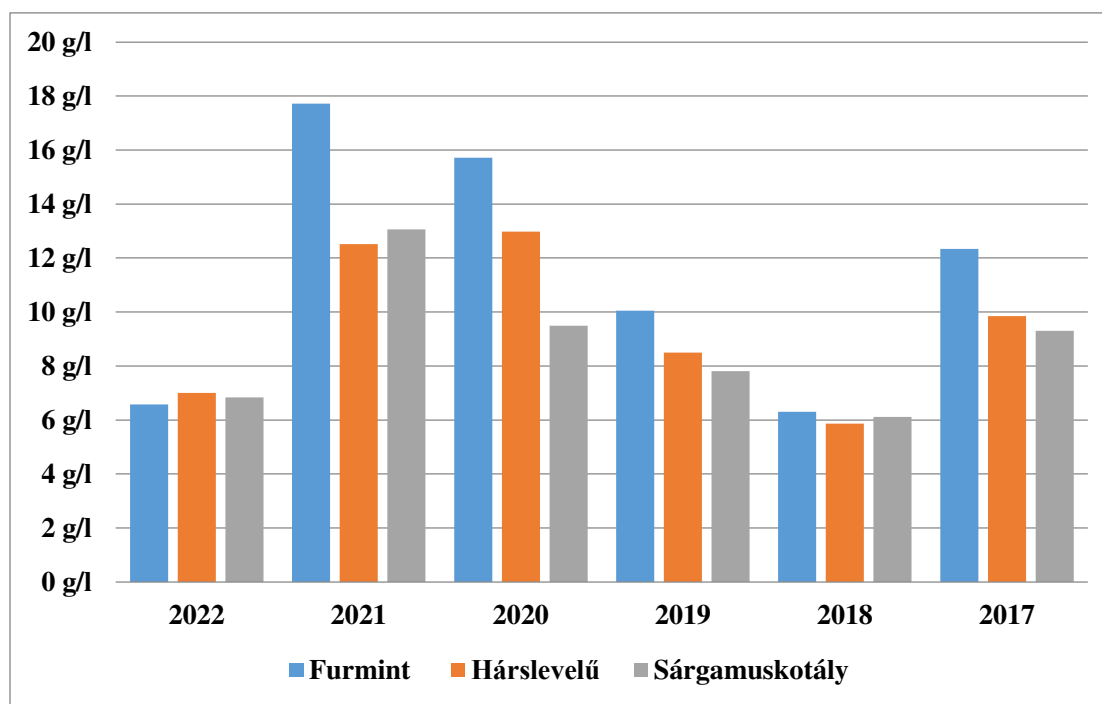
A fentiek alapján a bogyók cukortartalmának átlagos mennyisége a Furmint és a Hárslevelű és a Sárgamuskotály esetében is kissé elmaradnak a 2018-as évjárártól, viszont a többi évet meghaladják. Ahogy látható átlagosan már 200 gramm/liter felett alakultak a mért cukor mennyiségek. Ugyanakkor területileg jelentős eltérések is lehetnek. Az ábrázolt diagram értékeit a 3. táblázatban lehet megtekinteni.

3. táblázat Egyes fajták átlagos cukortartalma hasonló időszakban 2017 és 2022 között

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Furmint	205,9 g/l	142 g/l	144,9 g/l	189 g/l	208,5 g/l	156,5 g/l
Hárslevelű	229,4 g/l	159 g/l	160,57 g/l	181 g/l	251,5 g/l	163 g/l
Sárgamuskotály	219,7 g/l	157,8 g/l	193,13 g/l	200 g/l	257,5 g/l	203,5 g/l

A mintáinkban található titrálható savtartalom tekintetében alacsonyabb átlagos értékeket lehet kimutatni minden fajta esetében (4. ábra). Jelenleg nagyon hasonló savtartalmak vannak jelen a fürtökben, mint ahogy az ugyancsak meleg 2018-as évjáratban is tapasztalható volt. A mérések átlagértékeit a 4. táblázat tartalmazza az elmúlt évekre vonatkozóan.

4. ábra A savtartalom (g/l) átlagos alakulása 2017-2022 között

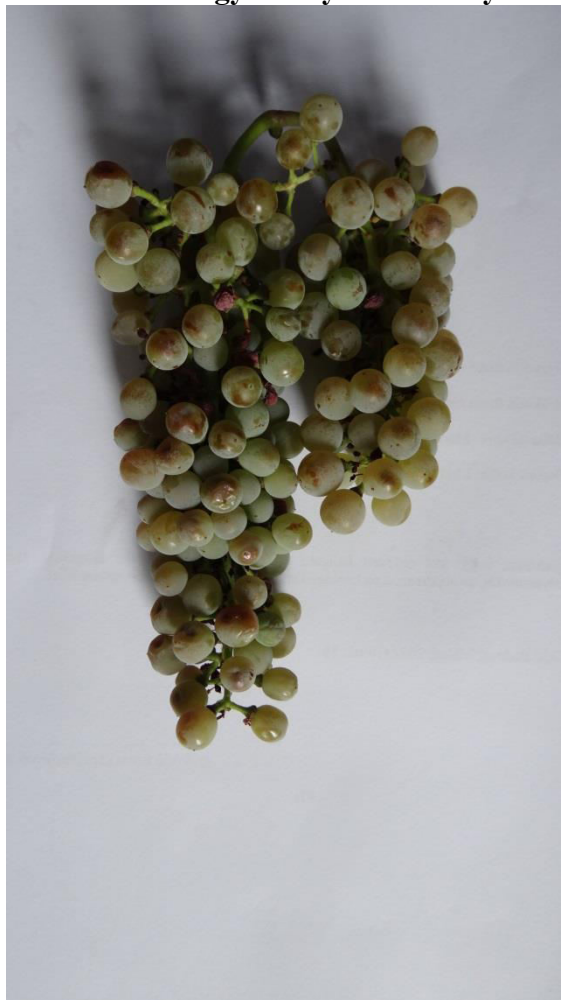

4. táblázat Egyes fajták átlagos savtartalma hasonló időszakban 2017 és 2022 között

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Furmint	6,57 g/l	17,72 g/l	15,72 g/l	10,05 g/l	6,3 g/l	12,34 g/l
Hárslevelű	7 g/l	12,52 g/l	12,98 g/l	8,49 g/l	5,86 g/l	9,85 g/l
Sárgamuskotály	6,83 g/l	13,06 g/l	9,49 g/l	7,81 g/l	6,11 g/l	9,3 g/l

Összefoglalva a szőlőültetvények érésmenetével kapcsolatos jelenlegi vizsgálatokat a 2018-as évjáráthoz hasonlóan alakul a szőlő érésdinamikája. Azonban lényeges különbség, hogy 2018-ban ekkora mértékű csapadék deficit nem volt tapasztalható a vegetáció során. Kisebb mértékben már megindult a szüret a borvidéken az elmúlt hét során, amely főként a korai fajtákra és a pezsgőalapanyagnak szánt termésre fókuszál. Csapadék is mutatkozott, amely egyrészt növényvédelmi kihívásokat támaszthat, másrészt kedvezhet a *Botrytis cinerea* fertőzésnek és így az aszúsodásnak. A Furmint fajta esetében 190-230 gramm/liter, a Hárslevelűnél 220-245 g/l és a Sárgamuskotálynál 190-265 g/l az aktuális cukortartalom a mintaterületeken. A kiegészítő adatsorokban is hasonló cukortartalmat és savmennyiséget mértünk a mustok laboratóriumi analízise során. De látható, hogy vannak területi eltérések az érettségben. A minták feldolgozásakor általában kevesebb lényeredéket tapasztaltunk a maceráció során, így az aszály hatása a mennyiségben tükröződhet majd. Sekély termőrétegű területeken a fürtök és a bogyók mérete is jelentősen redukálódott (5. ábra).

5. ábra T85-ös Furmint fürt egy aszályra érzékeny ültetvényből (2022.08.29.)

A titrálható savtartalom tekintetében, ha nem változik jelentősen az időjárás gyors tompulás is előfordulhat szeptember folyamán. Idén is fontos szem előtt tartani, hogy szükség lehet egyénileg próbaszüretet kivitelezni a szüret időpontjának helyes megválasztása céljából. A megkésett csapadék hatását már nyomon lehet követni, amely remélhetően kedvezően hat majd az aszúsodásra (6. ábra). Általános tapasztalat ugyanakkor, hogy sok helyen és fajtánál a bogyó héj megvastagodott a korábbi évekhez képest, így kérdéses lehet azok felrepedése. A 2022-es évben újra egy egyedi évjáratnak mutatkozik a szőlő érése szempontjából, ami biztosan kihat majd a bor minőségi paramétereire.

6. ábra Furmint fűrtön tapasztalható rothadási folyamat (2022.08.29.)

A Kutatóintézet mintavétel módszere:

mennyisége: 10 fűrt

vizsgált paraméter: cukor és sav tartalom, valamint pH

fűrtök kiválasztása: Egy kiválasztott sorban Az 1. Oszloptól balra eső 1.fűrt, a 2. oszloptól balra eső 2. fűrt, a 3.oszloptól balra eső 3.fűrtstb. a 10. fűrtig. Összesen 10 fűrt.

módszer: A fűrtök préselésre kerülnek, majd a lebegő tartalom leülepedése után történik a mérés. A Brix fokot mérő digitális refraktométerrel cukor tartalom, laboratóriumban cukor, sav és pH mérést végzünk.

Partnereink mintavételei módszerei eltérőek lehetnek az általunk alkalmazott módszerektől.

I. melléklet: a legutóbbi mintavételek helye és eredménye

